

Тасмнича Глушиця

Мої опоненти після опублікування чергового матеріалу циклу з історії рідного краю "Білятичі - серед дюн,! заявляють, що є ще одна версія: село Білятичі набрало такої назви як поселення біля річкової течії. Але ж було вже сказано, що течія постійна в будь-якій річці. Та й несолідно, щоб село чи поселення називали на честь течії. До того ж, село Білятичі мало таку назву ще в 1569 році, що зафіксовано на сторінці 18, пункт 23 "Опису ютової книги Київського центрального архіву №9 2043". Отже, назву того чи іншого села автор тлумачить здебільшого на підставі архівних документальних даних, а не за легендами, переказами: здогадками тощо.

Щодо опонентів, то навіть бажано, щоб їх з'являлося чим побільше (у дискусії, пригадаймо, народжується істина). Будь-ласка, висловлюйте свої думки,заперечення, подавайте дослідження, легенди, перекази, переповідки, бувальщини і таке інше щодо назв населених пунктів району. Не тільки автор публікацій на цю тематику (а він не претендує на останню інстанцію, незаперечну істину), але й, вважаю, уся громадськість будуть радо вітати вас на шпальтах "Сарненських новин" - газети популярної, багатотиражної і цікавої. Це дасть нам усім краще розуміти й знати історію рідного краю.

Однак, сьогодні мова про інше село - Глушицю, яка відома за архівними документами з 1769 року. Хай пробачать мене глушаки за не мною придуманий і побутовий на Сарненщині вираз "глушак". Вираз некультурний, і ним користуються люди теж некультурні, які хочуть показати свою зверхність над співбесідником, хочуть виявити (висловити) свою зневажливість до нього, дорікнути, що він - людина недалеко та й інтелектуально не надто розвинена. Насправді ж самі виявляють невисокий рівень свого духовного розвитку, культурності та й інтелекту. Берусь не просто заперечувати недоречність не тільки цього виразу, а й взагалі будь-яке зневажливе ставлення до мешканців Глушиці. Виходжу з того, що вже багато років знайомий з цим селом і добре знаю декількох його жителів. Навпаки, глушани - люди здебільшого заповзятливі, як кажуть, софі на умі. Є серед них багато кмітливих, неординарних людей. В ба багатьох життєвих питаннях вони можуть дати сотню очок наперед навіть деяким городянам. Не їх вина, що Глушиця на якомусь історичному відрізку часу стала надто бідним поселенням.

Ще в Лаврентіївському літописі, датованому 1377 роком, сказано, що Київська Русь майже суцільно була вкрита лісами: "Древляне живяху звериним образом... и родимичи и вятичи живяху в лесе..." У середні віки на Україні з'являється багато поселень, жителі яких добували залізну руду, селітру, поташ, смолу, дьоготь, виробляли клебку гонту, дошки, деревне вугілля, скло та інші вироби. Ці поселення та промисли виникали лише там, де були значні за площею лісові масиви. Сліди колишніх лісових промислів залишилися до цього часу у вигляді різних назв. На Україні, в тому числі і на Поліссі, багато сіл з назвою Рудня (Рудня Карпилівська, Рудня Степанська), Поташня, Попельня, Тартак, Буда (Будки Сновидовицькі, Будище) і т ін.

Лісове походження мають і такі назви сіл, як Глушиця, Калинівка, Соснове, Дубняки, Маслопуца, міста Дубровиця, Сарни...

Ось, скажімо, село Новомалин Острозького району, що розташоване на березі річки Збитенки. У XIV столітті воно мало декілька назв: Глух, Глухово, Глушні. І все тому, що ця місцевість була оточена великими глухими лісами. Назва Глухні застосована в документах з 1446 року, хоча є свідчення, що це село в 1392 році отримав литовський князь Свидригайло, який збудував тут великим замок, оточений з трьох сторін водою. Тільки у XVIII столітті староста луцький Ян-Канут Малинський перейменував село Глухні на Новомалин, бо населений пункт Малин уже був у Млинівському районі.

Так виникло і село Глушиця нашого району. За народними переказами, село збудовано в урочищі "Глухи", що належало Люхчі. Однак Глушиця постійно була приписним селом Стрільська (у трьох верстах), а Люхча більш тяжіла до села Доротичі. Крім того, Глушиця входила до Любиковицької волості, а Люхча - Бережницької.

Згадане мною село Глушиця, мабуть, названо так тому, що колись у сивій давнині ця місцевість була вкрита глухими, дрімучими лісами. І першими поселенцями його були втікачі, які від нестерпних панських примхливих забаганок, що душили селянина своїм панщинним тягарем, ховалися під ласкавіші закони природи. А тут шуміли своїми лісами, що не знали ще сокири, береги Случа. Однак, Глушиця і до цього часу - таємниця.

Українське поняття "глуш" - це віддалене від культурних центрів, малолюдні, заросле лісом, тихе місце. Беларуське "глуш" - глухе, тихе, непрохідне місце у лісі або безлюдне, дике, далеке від доріг, необжите. Аналогічне Глушиці - село Познань Рокитнівського району, в якому проживав 95 відсотків беларусів, предки яких повтікали від панів. У Глушиці хоч пісок, а там піщані кучугури, поряд з якими болото. Понад, селом тягнеться меліоративна канава, що неспроможна осушувати прилеглу до неї територію, а за нею направо - територія Гомельської області, наліво - Брестські Тамтешні мешканці жартують "Кругом вода, а посередині біда"

Солідаризують Глушиці на селені пункти: Глухів - на Сумщині, Глушин - на Львівщині Глушиця і Глушець - на Смоленській землі, Глушинці - у Беларусі.

В Леснічук